

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **R. F.**, zastoupený advokátkou Mgr. Marií Broučkovou, Mrkvičkova 1355/34, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2018, čj. MPSV-2018/77801-912, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2019, čj. 49 Ad 20/2018 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný zamítl dne 19. 4. 2018 odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Příbrami ze dne 17. 1. 2018. Úřad práce nevyhověl žádosti žalobce ze dne 25. 10. 2017 a nepřiznal mu příspěvek na živobytí ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, kterou krajský soud zamítl. Krajský soud souhlasil s názorem žalovaného, že žalobce není osobou v hmotné nouzi, neboť prokazatelně nečinil dostatečné kroky ke zvýšení vlastního příjmu [§ 3 odst. 1 písm. c) a § 12 zákona o pomoci v hmotné nouzi], a že nedostatečně reagoval na výzvy úřadu práce k prokázání svých sociálních a majetkových poměrů. To mělo za následek, že žalobce neosvědčil skutečnosti rozhodné pro dávku [§ 49 odst. 1 písm. a) a odst. 5 téhož zákona].

II. Kasační stížnost, vyjádření a replika

[2] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Sdělil, že mu úřad práce vytkl, že v prohlášení o svých poměrech neuvedl vlastnictví bytu v Krči

(Praha 4). Stěžovatel je však pouze spoluvlastníkem minimálního podílu na nebytovém prostoru a pozemku k němu náležejícího, které jsou neprodejné. Totéž platí pro podíl na nemovitosti v Kovářově. Žalovaný se touto námitkou nijak nezabýval. Stěžovatel bydlí bezplatně v nemovitosti, která patří společnosti FourPlusAgency. Krajský soud z toho vyvodil, že stěžovatel má nepeněžitý příjem ve výši obvyklého nájemného, proto nebylo jeho prohlášení o nulových příjmech pravdivé. Stěžovatel nemá právní ani ekonomické vzdělání a nedokázal činit takové úvahy.

[3] Stěžovateli bylo dále vytčeno, že má se společně posuzovanou osobou, svou manželkou, právo na podíl ze zisku společnosti FourPlusAgency, v níž oba působí jako jednatele. To podle stěžovatele odporuje zákonu o obchodních korporacích, podle něhož má toto právo pouze společník. Navíc společnost byla ve ztrátě, čehož si byly správní orgány vědomy. Krajský soud dovodil, že se stěžovatel nedostatečně snažil zvýšit svůj příjem, a to i z důvodu, že se krátce před podáním žádosti přihlásil na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání. Stěžovatel podotkl, že registrace je podmínkou pro získání dávky v hmotné nouzi. Současně namítl, že funkce jednatele ve FourPlusAgency je pouze formální. Společnost vlastní jeho syn, který byl dlouhodobě v zahraničí, a bylo nutné, aby zde byla nějaká kontaktní osoba, především pro potřeby úřadů. Stěžovatel a společně posuzovaná osoba nemohou využívat finanční prostředky společnosti k osobním účelům. Stěžovatel dále uvedl, že se zúčastnil programu „Směr“ pořádaného úřadem práce a poté nastoupil do zaměstnání. Informace o této skutečnosti ve správním spise chybí. Správní orgány do spisu nezaložily ani písemnou komunikaci s finančním úřadem, který jim potvrdil účetní ztrátu společnosti, tedy skutečnost hovořící ve prospěch stěžovatele.

[4] Stěžovatel nevidí žádný důvod, proč by měl předkládat výpisy z účtu své matky a FourPlusAgency. Vysvětlil, že účet matky uvedl na žádosti o dávku, aby zjednodušil její výplatu. Zaměstnankyně úřadu práce jej však upozornila, že se musí jednat o účet žadatele. Proto ještě před podáním žádosti přeškrtnul údaj o bankovním účtu a jako způsob výplaty dávky zvolil poštovní poukázku. Stěžovatel namítl, že s účtem matky ani účtem společnosti nemůže disponovat. Správní orgány i krajský soud měly potvrzení o tom, že v žádosti původně uvedený účet patří jeho matce, přesto okolnosti ohledně tohoto účtu orgány vyhodnotily tak, že stěžovatel neunesl důkazní břemeno a nespolupracoval se správními orgány. Ve správním spise chybí žádost úřadu práce adresovaná bance, v níž se správní orgán dotazoval na tento účet. Odpověď banky je ve spise založena bez číselného označení.

[5] Stěžovatel zpochybňuje závěry z místního šetření ze dne 30. 11. 2017. I kdyby na plotě byla reklamní tabule s textem „Prodejní místo PB lahví“, nelze z toho podle stěžovatele dovozovat, že propan-butanové láhve prodával stěžovatel a má z toho příjem. Nejednalo se o plot, nemovitost ani ceduli stěžovatele. Důkazem nemůže být údajný telefonát správního orgánu s manželkou stěžovatele, který ona popírá, ani výpovědi údajných obyvatel, kteří nebyli nijak identifikováni. Správní orgán nepořídil z místního šetření fotodokumentaci ani nahrávku telefonního hovoru. Protokol byl podepsán jen jednou osobou; šetření přitom musí provádět alespoň dvě osoby. Tvzení o výměně čísel na nemovitostech je nelogická konspirace. Stěžovatel poskytl soudu důkaz o prodeji plynu právnickou osobou - smlouvu uzavřenou mezi dodavatelem a odběratelem, resp. prodejcem. Stěžovatel je nepřipustně zaměňován s právnickou osobou - FourPlusAgency.

pokračování

[6] Dále stěžovatel odmítl, že nespolupracoval se správními orgány. Na výzvu doplnil informace o podílech na nemovitostech a vždy písemně odpověděl na veškeré výzvy. Pokud něco nemohl doložit, vysvětlil proč. Správní orgán požadoval řadu nadbytečných dokumentů, konkrétně informace o podnikání stěžovatele a jeho manželky, byť z živnostenského rejstříku plyne, že ani jeden nepodnikal. Co se týče nepředložených výpisů z účtu matky a FourPlusAgency, stěžovatel uvedl, že nemá právo poskytovat informace o transakcích na účtech jiných osob. To, že neuvedl bezúplatné bydlení jako nepeněžitý příjem, byl omluvitelný omyl.

[7] Rozhodnutí žalovaného je ze dne 19. 4. 2018, stěžovatel navrhoval soudu jako důkaz dokumenty souvisící s obdobím leden až březen 2018, soud je však odmítl provést. Jednalo se o rozhodné skutečnosti, na jejichž základě bylo vyhověno žádosti stěžovatelovy manželky o příspěvek na živobytí podané v dubnu 2018. Úřad práce v případě stěžovatelovy manželky nevyžadoval žádné výpisy z účtů po stejných účastnících řízení. Podmínky pro obě řízení byly totožné, správní orgány ale rozhodly o žádostech odlišně. Krajský soud poškodil práva stěžovatele tím, že navržené listiny odmítl jako důkaz provést.

[8] Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Podle žalovaného je napadený rozsudek věcně správný. NSS by tak měl kasační stížnost zamítnout. Stěžovatel v replice uvedl, že nesouhlasí s názorem žalovaného. V kasační stížnosti napadl dílčí závěry krajského soudu a též to, že krajský soud bez řádného odůvodnění nepřipustil důkazní návrh.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Úkolem NSS je posoudit, zda správní orgány a poté i krajský soud správně uzavřely, že stěžovatel je osobou, které nenáleží příspěvek na živobytí. Pro zodpovězení této otázky je v prvé řadě rozhodné, zda stěžovatel unesl své důkazní břemeno.

[12] Z rozhodnutí úřadu práce NSS zjistil, že úřad nepřiznal stěžovateli příspěvek na živobytí zejména z důvodu, že stěžovatel odmítl doložit výpis z účtu, který původně uvedl v žádosti o dávku jako způsob výplaty, a neuvedl, komu účet patří. V důsledku toho nesplnil svou povinnost podle § 49 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Dalším důvodem bylo, že se stěžovatel nesnažil překonat nepříznivou životní situaci vlastními silami, byť tak učinit mohl. Stěžovatel a jeho manželka jsou od roku 2012 nepřetržitě jednateli ve společnosti FourPlusAgency, svou funkci však vykonávají bezplatně, ačkoli společnost provozuje výdělečnou činnost. Úřad práce byl přesvědčen, že stěžovatel a s ním posuzovaná osoba mají možnost zabezpečit své základní životní potřeby svépomocí – prostřednictvím výkonu funkce jednatelů. Úřad práce při svém rozhodování přihlédl i k dalším zjištěním, jak v rozhodnutí uvedl, ale závěr učinil především s ohledem na práve uvedené. Tak je alespoň formulována závěrečná shrnující část jeho rozhodnutí. Žalovaný při posouzení odvolání stěžovatele uvedl, že pokud FourPlusAgency dosahuje zisku, má stěžovatel nárok na jeho podíl. Pokud stěžovatel vykonává ve své těžké životní situaci činnost zdarma a odmítá vykonávat jinou činnost, aby zlepšil svou situaci, nelze jej

považovat za osobu, která by potřebovala pomoc od státu. Žalovaný poté dospěl k závěru, že vzhledem k tomu, že stěžovatel nesplnil výzvu úřadu práce ze dne 9. 11. 2017, nebyly ověřeny sociální a majetkové poměry stěžovatele a společně posuzované osoby.

[13] Správní orgány tedy opřely závěr o nepřiznání příspěvku na živobytí o dvě zjištění – a) stěžovatel si mohl zajistit finanční příjem svépomocí; b) stěžovatel nespolečně pracoval se správními orgány, neboť nesplnil požadavky výzvy ze dne 9. 11. 2017, konkrétně nepředložil výpis z účtu, jenž původně uvedl jako způsob výplaty dávek. Skutečnost, že stěžovatel v žádosti o příspěvek na živobytí neuvedl, že je vlastníkem nemovitostí, nebyla rozhodná pro závěr správních orgánů o nepřiznání požadované dávky. Ve shodném duchu žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že nemovitosti nejsou posuzovány jako majetek stěžovatele ani společně posuzované osoby. Nebylo nutné, aby se žalovaný k této věci dále vyjadřoval.

[14] Stěžovatel a společně posuzovaná osoba měli v souladu s § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi povinnost osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu. Stěžovatel v žádosti a jejích přílohách sdělil, že nemají žádné příjmy ani nevlastní žádný movitý nebo nemovitý majetek (mimo obvyklé vybavení domácnosti). Úřad práce provedl lustraci dostupné evidence a zjistil, že stěžovatel v žádosti neuvedl veškeré informace. Zjistil, že stěžovatel je vlastníkem podílu na nemovitostech, byť zanedbatelného, a že on a jeho manželka jsou jedinými jednateli ve společnosti FourPlusAgency. Úřad práce proto vyzval stěžovatele, nechť doplní žádost o další informace upřesněné ve výzvě.

[15] NSS konstatuje, že správní orgán postupoval v souladu s vyšetřovací zásadou a zásadou materiální pravdy, které obecně ovládají správní řízení (§ 3 správního řádu). Jestliže úřad práce zjistil, že stěžovatel neuvedl všechny rozhodné skutečnosti, byl povinen v tomto směru provést šetření a bylo stěžovatelovou povinností na výzvu adekvátně reagovat [§ 49 odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi]. Správní orgán se nemůže při zjišťování skutečného stavu věci v mezích vytyčených podmínek pro nárok na dávku spoléhat jen na informace předestřené žadatelem o dávku, který (ať již vědomě, nebo nevědomě) neuvede všechny podstatné informace. Stejně tak žadatel nemůže být pasivní a očekávat aktivitu jen ze strany správního orgánu. Žadatel musí aktivně plnit povinnosti dané zákonem o pomoci v hmotné nouzi (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 6. 2016, čj. 20 Ad 53/2015 - 26).

[16] Stěžovatel na výzvy ze dne 9. 11. 2017 a 22. 12. 2017 mj. sdělil, že účet původně uvedený v žádosti patří třetí osobě, proto není oprávněn poskytnout výpis z tohoto účtu. Shodně uvedl ve vztahu k účtu společnosti FourPlusAgency. Stěžovatel byl v obou výzvách srozumitelně a nepřehlédnutelně poučen o možnosti nepřiznání dávky, jestliže stanovené povinnosti nesplní. Krajský soud v bodě 50 napadeného rozsudku výstižně upozornil, že osoby v hmotné nouzi jsou často zatíženy mnohými exekucemi, a je tak běžnou praxí, že si tyto osoby nechávají zasílat příjmy na bankovní účty, u nichž nejsou uvedeny jako majitelé, aby své příjmy uchránily před možnou exekucí. Úřad práce si toho zjevně byl vědom. Jeho výzva k doložení výpisů z účtů, které měly prokazatelnou spojitost se stěžovatelem (bankovní účet původně uvedený na žádosti a účet společnosti, v níž stěžovatel a společně posuzovaná osoba působí jako jednatelé), byla předvídatelným krokem, který byl učiněn v souladu se zásadami správního řízení (viz předchozí bod).

pokračování

Krajský soud správně uvedl, že stěžovatel nemusel na výzvu požadované výpisy z účtů poskytnout, pokud k nim třeba neměl přístup, bylo však jeho povinností na výzvu adekvátně reagovat – vysvětlit, proč nemůže výzvu splnit, a osvědčit svá tvrzení patřičnými důkazy (např. prohlášením majitele účtu). Bylo v zájmu samotného stěžovatele rozptýlit oprávněné pochybnosti úřadu práce o jeho poměrech. Stěžovatel tak neučinil, proto správní orgány správně postupovaly v souladu s § 49 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť shledaly součinnost stěžovatele nedostatečnou, a jeho žádost o příspěvek na živobytí zamítly. Důkazní břemeno v tomto případě leželo na stěžovateli (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 4. 2016, čj. 6 Ads 219/2015 - 30).

[17] Z odpovědi od mBank ze dne 20. 3. 2018 založené ve správním spise vyplývá, že majitelkou dotazovaného účtu je paní A. F. (tj. matka stěžovatele). Bližší informace (transakce na účtu) nebyl úřad práce oprávněn zjistit (§ 39 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách), ani tak činit nemusel (viz čj. 6 Ads 219/2015 - 30). Povinnost objasnit (vysvětlit) danou situaci příslušela stěžovateli, kterému v tom nic nebránilo.

[18] S ohledem na výše uvedené nemá na dostatečné zjištění skutkového stavu a posouzení věci bez dalšího vliv námitka stěžovatele, v níž poukazuje na skutečnost, že ve správním spise chybí žádost správního orgánu adresovaná bance o poskytnutí informace o bankovním účtu původně uvedeném na žádosti o dávku a že odpověď je založena ve spise bez číselného označení. To ovšem nic nemění na tom, že je samozřejmě žádoucí, aby správní spis obsahoval všechny dokumenty, které správní orgán ve věci nashromáždil.

[19] Správní orgány i krajský soud dále shledaly, že stěžovatel nebyl osobou v hmotné nouzi, neboť byl schopen překonat tíživou finanční situaci vlastními silami ve smyslu § 3 odst. 1 písm. c) a § 11 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Tento závěr učinily zejména s ohledem na skutečnost, že stěžovatel a osoba společně posuzovaná jsou od roku 2012 jedinými jednateli společnosti FourPlusAgency a za svou funkci nepobírali žádnou odměnu.

[20] Podle uvedených ustanovení platí, že nestanoví-li zákon o pomoci v hmotné nouzi jinak, *osobou v hmotné nouzi není osoba, která prokazatelně neprojevuje dostatečnou snahu zvýšit si příjem vlastním přičiněním* (§ 3 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi]. Zvýšením příjmu vlastním přičiněním se rozumí taktéž zvýšení příjmu vlastní prací (§ 11 odst. 2 písm. c) téhož zákona]. Jako možnost zvýšení příjmu vlastní prací správní orgán posuzuje započítání výdělečné činnosti u osoby nepracující, zvýšení rozsahu a intenzity výdělečné činnosti nebo možnost vykonávat lépe placenou výdělečnou činnost (§ 12 odst. 1 téhož zákona). Aktivní součinnost s úřadem práce se považuje za projevenou snahu o zvýšení příjmu vlastní prací (§ 12 odst. 2 písm. a) téhož zákona]. Obecně lze předpokládat, že osoba je součinná při zprostředkování zaměstnání již tím, že je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání.

[21] Zásadní skutečností, proč stěžovatel nebyl shledán osobou v hmotné nouzi, byla aktivní působnost stěžovatele a osoby společně posuzované ve funkci jednatelů ve společnosti FourPlusAgency, aniž za svou funkci dostávali odměnu. Nelze přitom přisvědčit argumentaci stěžovatele v kasační stížnosti, že právo na podíl na zisku FourPlusAgency má jen společník. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech

a družstvech (zákon o obchodních korporacích), v § 34 odst. 1 stanoví, že zisk lze rozdělit i mezi osoby odlišné od společníků, stanoví-li tak společenská smlouva. Otázka podílu na zisku však není pro posouzení věci tou nejpodstatnější. I kdyby totiž neměl stěžovatel (a jeho manželka) nárok na podíl na zisku, nevylučuje to jeho nárok na odměnu za výkon funkce jednatele.

[22] Společnost FourPlusAgency přitom byla podle zjištění úřadu práce v rozhodné době ekonomicky aktivní. Nabízela své služby. Stěžovatel a společně posuzovaná osoba se na jejím chodu evidentně podíleli, neboť byli na webových stránkách společnosti (viz č. l. 18 ve správním spise) uvedeni jako její fakturační údaj. Manželka stěžovatele, tedy osoba společně posuzovaná, reagovala na telefonát sociální pracovnice, která při místním šetření zavolala na číslo uvedené pod inzerátem na prodej propan-butanových láhví. Manželka v hovoru uvedla, že prodej láhví není problém. Tento prodej přitom podle tvrzení stěžovatele i doložené smlouvy o prodeji v řízení u krajského soudu (důkaz proveden na jednání dne 18. 12. 2019) zprostředkovávala právě uvedená společnost.

[23] NSS tak po uvedených zjištěních nezbyvá než se připojit k závěru krajského soudu v bodě 46 napadeného rozsudku: *„Pokud žalobce i jeho manželka věnovali svůj čas a úsilí této společnosti, bylo zcela na místě, aby se dožadovali odpovídající odměny za takto vykonávanou činnost. Pokud tak dosud neučinili, ač k tomu ze své pozice měli potřebné možnosti, lze to skutečně vykládat jako nedostatečnou snahu o zvýšení vlastních příjmů v souvislosti s vykonávanou prací ve smyslu § 12 zákona o pomoci v hmotné nouzi.“*

[24] Ani namítaná ztráta společnosti nemůže zvrátit závěr správních orgánů, protože tato skutečnost nutně neznamená, že stěžovateli nepřísluší odměna za činnost jednatele.

[25] Nelze v této souvislosti jistě přehlédnout, že stěžovatel se zaevidoval jako uchazeč o zaměstnání dne 21. 8. 2017, tedy krátce před podáním žádosti o dávku. NSS ovšem s ohledem na již uvedené chápe pochybnosti správních orgánů a krajského soudu o tom, zda tento krok nemohl být pouze účelový, aby stěžovatel splnil předpoklady uvedené v § 12 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

[26] K dalším dílčím námitkám NSS uvádí následující.

[27] Z protokolu o jednání u krajského soudu plyne, že stěžovatel nastoupil do zaměstnání 1. 6. 2018, tj. po vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgány tedy k této skutečnosti logicky nemohly přihlédnout (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2011, čj. 4 Ads 77/2011 - 74). NSS přitom i v této souvislosti opětovně podotýká, že samotné prokázání toho, že se žadatel o dávku snažil zvýšit svůj příjem, je především na tomto žadateli.

[28] Krajský soud označil bezplatný nájem za nepeněžitý příjem stěžovatele ve výši obvyklého nájemného, prohlášení o nulových příjmech tak shledal nepravdivým. Stěžovatel se brání, že nemá právní ani ekonomické vzdělání, proto sám k takovému závěru nemohl dospět. NSS upozorňuje, že i v této věci platí jedna ze základních právních zásad *ignorantia juris non excusat*, tedy neznalost práva neomlouvá. Lze přitom ovšem doplnit, že tato skutečnost sama o sobě nebyla důvodem pro nevyhovění žádosti žalobce a nebyla ani důvodem podstatným, jak plyne z již uvedeného.

pokračování

[29] Stěžovatel dále namítl, že krajský soud omezil jeho procesní práva, jelikož neprovedl jím navrhovaný důkaz. Poukázal přitom na správní řízení ve věci žádosti jeho manželky, tj. osoby společně posuzované v nynější věci, o příspěvek na živobytí. Stěžovatel na jednání konaném u krajského soudu navrhl, aby soud provedl k důkazu soubor listin dokumentujících průběh a výsledek řízení o manželčině žádosti, kterou podala 30. 4. 2018. Krajský soud návrh zamítl a v napadeném rozsudku (bod 26) vysvětlil, že je pro něj rozhodný skutkový stav ke dni vydání rozhodnutí žalovaného, tedy ke dni 19. 4. 2018. Takové zdůvodnění je v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. (*Při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.*) a též s § 52 odst. 1 s. ř. s., podle kterého soud není povinen provést všechny důkazy navržené účastníkem řízení. Pokud však soud důkaznímu návrhu nevyhoví, musí vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl (rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2005, čj. 5 Afs 147/2004 - 89, č. 618/2005 Sb. NSS). To krajský soud učinil. Stěžovatelova námitka není důvodná.

[30] NSS opětovně zdůrazňuje, že důvodem, pro který nebyl stěžovatel se svou žádostí úspěšný, nebylo to, že objektivně (fakticky, ve skutečnosti) nesplňoval podmínky pro přiznání požadované dávky, ale že je neosvědčil (neprokázal) – neunesl své důkazní břemeno. Za takové situace se samozřejmě může stát, že naopak osoba společně posuzovaná se stěžovatelem, která však (na rozdíl od stěžovatele) své důkazní břemeno unese, bude se svou žádostí úspěšná. Nejedná se tedy o nějakou absurdní, výjimečnou situaci, ale o následek rozdílného procesního postupu toho kterého žadatele.

[31] Námitky týkající se místního šetření provedeného dne 30. 11. 2017 nemůže NSS vypořádat, protože je stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak mohl učinit (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[32] Závěrem NSS musí mírně upravit konstatování krajského soudu, že správní orgán používá při hodnocení podmínek nároku na příspěvek na živobytí správní uvážení – v projednávané věci se nejednalo o správní uvážení, ale hodnocení důkazů a následně skutkového stavu.

[33] Krajský soud správně označil příspěvek na živobytí za nárokovou dávku, tedy dávku, na jejíž vyplacení má žadatel právní nárok, pokud splní zákonem stanovené podmínky (viz např. § 5 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi, který stanoví, které osoby mají *nárok na příspěvek na živobytí při splnění tímto zákonem stanovených podmínek*). To znamená, že správní orgán může posuzovat pouze to, zda žadatel o příspěvek na živobytí splnil zákonem stanovené podmínky; použití správního uvážení je tak v tomto případě logicky vyloučeno (viz nedávný rozsudek NSS ze dne 7. 2. 2022, čj. 10 Azs 438/2021 - 47, bod 16).

[34] Je ovšem třeba zdůraznit, že toto pochybení v terminologii samo o sobě nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozsudku, neboť nemá na jinak správné závěry v něm uvedené žádný vliv.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Z výše uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[36] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 16. února 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu